

Tofte, 13. oktober 2026

Høringsuttalelse – Chemring Nobel AS – søknad om utsatt frist for skjerpa utslippskrav (høringsnummer 2025/3763)

Naturvernforbundet i Hurum og Røyken viser til Chemring Nobel AS sin søknad om å utsette fristen for å oppfylle skjerpa utslippskrav fra 1. januar 2028 til 1. januar 2030.

Vi mener at søknaden ikke bør innvilges på foreliggende grunnlag. Oslofjorden er allerede sterkt belasta av næringsstoffer og annen forurensning. Ytterligere utsettelse av nødvendige rensetiltak vil kunne forsinke arbeidet med å bedre fjordens miljøtilstand.

Vi har forståelse for at utvikling og etablering av ny renseteknologi kan være krevende. Dette fritar imidlertid ikke virksomheten fra ansvaret for å begrense utslippene. Særlig problematisk er det at forsinkelsen delvis begrunnes med produksjonsutvidelser som har endra avløpsstrømmenes volum og sammensetning.

Dersom Miljødirektoratet allikevel vurderer å innvilge utsettelse, må dette forutsette vesentlig bedre dokumentasjon, ei vurdering av alternative tiltak og bindende krav til utslippsreduksjoner i mellomperioden.

Kort sakshistorikk

Klima- og miljødepartementet gav 23. februar 2024 Chemring Nobel tillatelse til økt produksjon og økte utslipp av nitrogen, kjemisk oksygenforbruk (KOF) og suspendert stoff til Oslofjorden. Tillatelsen var blant annet begrunna i den sikkerhetspolitiske situasjonen og behovet for økt produksjon i forsvarsindustrien.

Vedtaket ble påklagd av Naturvernforbundet og ei rekke andre organisasjoner. Det ble særlig reist innvendinger mot økte utslipp til en allerede belasta Oslofjord, mangelfulle miljøvurderinger og forholdet til vannforskriften. Klagene ble delvis tatt til følge ved kgl.res. av 29. november 2024. Et sentralt vilkår i tillatelsen er at strengere utslippskrav basert på beste tilgjengelige teknikker (BAT) skal oppfylles fra 1. januar 2028.

Chemring Nobel søker nå om å utsette denne fristen med ytterligere to år. Begrunnelsen er blant annet at produksjonsutviklingen har medført endringer i avløpsstrømmene, slik at renseanlegget må dimensjoneres på nytt.

Økende nitrogenutslipp er særlig bekymringsfullt

Ifølge bedriftens egne prognoser vil utslippene av totalt nitrogen øke fra 37 tonn i 2025 til 54 tonn i 2026, 61 tonn i 2027 og 70 tonn i 2028, før de anslås redusert til 51 tonn i 2029 og 6 tonn i 2030. Dette innebærer nær ei dobling av nitrogenutslippene fra 2025 til 2028.

Nitrogen er en sentral årsak til eutrofiering og den dårlige økologiske miljøtilstanden til Oslofjorden. Vi mener derfor det er særlig uheldig at en industrivirksomhet skal kunne øke sine nitrogenutslipp betydelig samtidig som kommuner, landbruk og andre sektorer pålegges omfattende og kostbare tiltak for å redusere tilførslene til fjorden. Det må også vurderes hvilke konsekvenser utslippene av KOF, suspendert stoff og eventuelle andre relevante forbindelser har for resipienten, med utgangspunkt i oppdatert kunnskap om fjordens miljøtilstand.

Mangelfull dokumentasjon av miljøkonsekvensene

Søknaden inneholder utslippsprognoser, men dokumenterer ikke tilstrekkelig hvilke miljøkonsekvenser en utsettelse til 2030 vil medføre.

Naturvernforbundet mener Miljødirektoratet må kreve:

- Ei oppdatert vurdering av utslippenes virkninger på berørte vannforekomster i Oslofjorden, inkludert samla belastning fra andre forurensningskilder.
- Ei beregning av hvor mange ekstra tonn nitrogen og andre forurensende stoffer utsettelsen vil medføre sammenligna med overholdelse av gjeldende frist.
- Ei vurdering opp mot vannforskriftens miljømål og forbud mot forringelse, naturmangfoldloven §§ 8–12 og relevante BAT-krav.
- Grundigere dokumentasjon av hvorfor fristen i 2028 ikke kan overholdes, og hvilke alternative framdriftsplaner som er vurdert.

Det må også avklares hvilket rettslig grunnlag som eventuelt kan begrunne ytterligere utsettelse av BAT-baserte krav, særlig sett i lys av de særskilte vurderingene som lå til grunn for tillatelsen i 2024.

Krav om utredning av midlertidige utslippsreducerende tiltak

Naturvernforbundet mener at virksomheten må pålegges å utrede tiltak som kan redusere utslippene vesentlig før 2030, uavhengig av når det permanente renseanlegget ferdigstilles.

Utredninga bør særlig omfatte:

- Separat oppsamling og behandling av nitrogenrike avløpsstrømmer.
- Midlertidige eller mobile løsninger for nitrogenrensing.
- Økt gjenvinning og prosessendringer som reduserer nitrogenmengdene ved kilden.
- Transport av konsentrerte avløpsstrømmer til godkjente eksterne behandlingsanlegg.
- Muligheten for forsvarlig håndtering utafor Oslofjorden, herunder eventuell transport til behandling eller utslipp i mer åpne havområder.

Et eventuelt utslipp utenfor Oslofjorden må bare vurderes dersom det kan dokumenteres at løsninga er miljømessig forsvarlig, ikke medfører uakseptabel forurensning andre steder og kan gjennomføres innafor gjeldende regelverk.

Alternativene må sammenlignes med hensyn til utslippsreduksjon, miljøeffekt, teknisk gjennomførbarhet, kostnader og tidsbruk.

Dersom nødvendige utslippsreduksjoner ikke kan oppnås gjennom rensetiltak, må også midlertidig begrensning av produksjonskapasiteten vurderes.

Krav ved en eventuell utsettelse

Dersom Miljødirektoratet allikevel innvilger utsettelse, mener Naturvernforbundet at det som et minimum må stilles følgende vilkår:

- Bindende utslippsgrenser for hvert år frem til 2030, med krav om størst mulig reduksjon så tidlig som teknisk gjennomførbart.
- Forpliktende milepæler for renseprosjektet, med dokumentasjon av framdrift og gjennomføring av midlertidige tiltak.
- Hyppig offentlig rapportering om faktiske utslipp, renseeffekt og utviklinga i berørte vannforekomster.
- Krav om ytterligere tiltak eller produksjonsbegrensninger dersom utslippsgrenser eller framdriftskrav ikke overholdes.
- Vurdering av en kortere, trinnvis utsettelse, fremfor å gi en ubetinga forlengelse helt til 2030.

Konklusjon

Naturvernforbundet anerkjenner betydninga av Chemring Nobels produksjon i dagens sikkerhetspolitiske situasjon. Samtidig må hensynet til forsvarsindustriens behov balanseres mot statens ansvar for å gjenopprette god miljøtilstand i Oslofjorden.

Oslofjorden tåler ikke at nødvendige utslippsreduksjoner stadig skyves frem i tid. At produksjonsutvidelser har skapt behov for endra dimensjonering av renseanlegget, er ikke i seg sjøl en god nok begrunnelse for ytterligere to års utsettelse av krav til nitrogenrensing.

Naturvernforbundet ber derfor Miljødirektoratet om ikke å innvilge søknaden på foreliggende grunnlag. Før en eventuell utsettelse vurderes, må virksomheten dokumentere miljøkonsekvensene og utrede realistiske alternativer. Dersom tillatelse gis, bør bedriften forpliktes til konkrete utslippsreduksjoner i mellomperioden.

Med vennlig hilsen

Naturvernforbundet i Hurum og Røyken